

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca T.C. Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Lütfü ELVAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla.

21/04/2021

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

Kamuoyunun gündeminde olan Merkez Bankası'nın 128 milyar dolarlık döviz rezervinin harcanmasıyla ilgili tartışmalar devam etmektedir.

19.04.2021 tarihinde, NTV televizyon kanalında gündeme ilişkin açıklamalarda bulunan Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Lütfü Elvan, bu tartışmayla ilgili Merkez Bankası'nın finansal istikrarı sağlamak ve parasal aktarım mekanizmasının daha sağlıklı işleyebilmesi için zorunlu karşılıklar ve döviz alım-satım işlemleri gerçekleştirdiğini belirtmiş ve "Bu yöntemlere ilave olarak, 2017 yılından itibaren o zamanki Hazine Müsteşarlığı ile Merkez Bankası arasında bir protokol imzalanıyor. Bu protokol çerçevesinde Merkez Bankası, Hazine hesapları üzerinden döviz alım ve satım işlemleri gerçekleştirebiliyor" ifadelerini kullanmıştır.

Sayın Elvan açıklamasında, protokol yasal mıdır? sorusunun da gündeme gelebileceğini belirterek, "Bu yapılan protokol ve bu protokol çerçevesinde yapılan işlemler de tamamıyla yasaldir. Herhangi bir şekilde yasalara aykırı bir durum söz konusu değildir. Aslında Merkez Bankası başkanımız açıkladı. Hazine hesapları üzerinden döviz satımı gerçekleştirildi. Muhabir bir kamu bankası aracılığı ile bu alım satım işlemi elektronik işlem platformundan gerçekleştirildiğini" söylemiştir.

Merkez Bankası'nın bilançosunda ne olduğunu, hareketlerin rahat bir şekilde görüldüğünü belirten Sayın Elvan, "Yani ne kadarlık bir döviz satım işlemi gerçekleştirilmiş, ne kadarlık bir döviz alım işlemi gerçekleştirmiş, ne kadarlık bir alım gerçekleştirmiş bunların hepsini görebilme imkânınız var. Tamamı ile açık ve şeffaf bir şekilde bunları görebilmeniz mümkün" ifadelerini kullanmıştır.

Son olarak Sayın Elvan Merkez Bankalarının muhabir banka aracılığı ile döviz alım satım işlemi gerçekleştirmesinin dünyada başka örneklerinin olduğunu söyleyerek, "Dünyada özellikle Uzak Doğu başta olmak üzere değişik ülke örneklerini arkadaşlarımız benimle paylaştıklarını" belirtmiştir.

Bu bağlamda;

1. Merkez Bankası ve Hazine arasında 2017 yılında yapılan bu protokol hangi ihtiyaçtan kaynaklanmıştır? Sayın Elvan yapılan bu protokolün yasal olduğunu belirtmiştir. Bakanlığınız konuyla ilgili tartışmalara netlik kazandırmak için bu protokolü kamuoyu ile paylaşmayı düşünmekte midir?
2. Döviz alım-satım ihaleleri ile doğrudan döviz müdahalesi deneyimi olan Merkez Bankası hangi neden ve ihtiyaçtan dolayı bir kamu bankasını döviz alım satım işlemi için aracı kıldı? T.C 1988 yılından bu yana 33 yıldır döviz alım-satım ihaleleri ile doğrudan döviz müdahalesi deneyimi olan Merkez Bankası daha önce hangi tarihlerde ve kaç defa kendisi dışında kamu bankasını döviz alım satım işlemi için aracı kılmıştır?
3. Sayın Elvan'ın Merkez Bankası'nın işlemlerinin açık ve şeffaf bir şekilde olduğu ifadesine rağmen Mart 2019-Ocak 2021 arası dönemdeki günlük verilerin- örneğin swap verilerinin- yayınlanmamasının gerekçesi nedir?
4. Sayın Elvan'ın ifadesinden yola çıkarak, T.C Merkez Bankası dışında Kamu bankaları aracılığı ile döviz alım satım işlemi gerçekleştiren dünyadaki diğer merkez bankaları hangileridir?